

Службене редакције - админ.
Космајска ул. бр. 22.Службене дају у администри
- Цена утврђена -Леглаће се писма не
имају. Рукописи се не
враћају.Писма, рукописе, новац
и естало што се односи
на лист, слати власништву
листа

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

Адреса за телеграме:
СТРАЖА — БЕОГРАД
 Претплатна за Србију
 на пошти:
 на годину дни. 12.—
 шест месеци 6.—
 три месеца 3.—
 један месец 1.—

Претплата за иностранство
 на пошти:
 на годину дни. 30.—
 шест месеци 15.—
 три месеца 7.50

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Излази сваки дан у 6 ч. пре подне

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Аустрија даје све.

Један аустријски дипломата, који се налази у Риму у првој поверљивој мисији, изјавио је кореспонденту „Газета ди Лозана“ да је Аустрија понова тражила од Русије мир и посредовање за исти са осталим ратујућим државама. Аустрија пристаје да уступи Русији Пољску, Србији и Црној Гори Босну и Херцеговину. „Да нас Немачка не би сасвим изиграла, ми пристајемо да задовољимо и тражења Италије и Румуније, које су се обратиле германском императору, тражећи од њега територијалне накнаде за неутралност“.

Четврто истеријавање Аустријанаца

Под написом „Четврто истеријавање Аустријанаца из Београда“ Новој Времји доноси овај уводни чланак:

„Последњи немачки листови које смо добили (од 26 новембра по ст.) представљајући себом — у колико се ствар тиче Србије — веома занадљиву слику, у којој ће знаоци и љубитељи дуго и са насладом уживати. У тим су листовима, један за другим, штампана два телеграма. Први је из Пеште: „У данашњој седници Магнатског Дома председник је исказао родољубиву радост целе државе што је на бедеме града Енграца пободена аустријска застава, јер тај догађај није само успех аустријског оружја, него је и победа светског моралног чувства“. А за две врсте ниже штампано је саопштење аустријског главног штаба са јужног фронта. То саопштење гласи: „Пошто је заузет Београд, појавила се потреба друкчијег распореда! Једна трећина аустријске војске остало је на ратишту, друга трећина — са осталим огромним ратним пленим — упутила се ка Нишу, а трећа — „брзим маршем“ надрла је назад ка Сави, прелазећи на дан 40—50 километара. Исто тако не изненадује што аустријски главни штаб не жели да ишта саоп-

шти о том „друкчијем распореду“!

Као што се из овога види: Београд је опет у рукама српске војске. Само нешто више од недељн дана био је у непријатељевим рукама. Та дневна вест испуниће радошћу срца свих искрених непријатеља германизма.

На Београду као да лежи неко проклетство, бар што се тиче Аустријанаца. Већ је четврти пут, у времену од 250 година, како Аустријанци јудно пружају своју руку у правцу према Топчадеру, већ је четврти пут како их отуда осрамоћене истерују. За сујеверне људе — материјал за врло озбиљно размишљање...

Први пут Аустријанци су на јуриш заузели Београд у августу 1688. године под вођством Макса Емануела Баварског. Али њихово славље није дуго трајало: када нагрнуше Турци, избацише Швабе врло лако. — Друго освојење Београда најдуже је трајало, али се због тога и најсрамније срвшило. То је било у августу 1717. године, када је принц Евгеније Савојски успео да под видовама Београда разбије већу турску силу: застава, коју су тада развили на турском конаку, одржаласе ту 21. године. Када је царица Ана Јовановна почела рат противу Турске, Аустријанци који су с нама били и у нападном и у одбранском савезу — били су принуђени да заједно с нама ступе против Турске. Колико је била

срећнија акција Миниха, толико се срамнам неуспехом завршиле сви стратешки покушаји Аустријанаца, а нарочито генерала Валиса, који је своје име обесмртио афоризмом „Добро одступање вреди колико и свака победа.“

У тренутку када је Миних саузете Јаш и када је саопштавао царици, да ће врло брзо доћи „до корисног и славног мира“, — Аустријанци, изгубивши сваку наду на деобу турске царевиће, а не жељећи да још падне у руске руке, прибегоше необичном и за једног савезника непријатељском поступку: закључише засебао мир с Турцима и уступише им Београд, само да би ослободили турску војску, која је опсадала Београд, и дали јој могућности да свом силом пође на Миниха. Почекна улога делегата за закључење мира била је додељена генералу Најбергу. Толико је био предусретљив тај генерал, да је пристао — ствар нечуvena у историји дипломатских односа! — не само да Аустријанци Турцима уступеју Београд, који Турци још нису освојили, него и да разруше јадове те тврђаве пред ослобадачким тимом турских ратификација. Као што се види, генерал Најберг имао је у том смислу категоричне инструкције. Беч је хтео направити утисак, као да је ћесар — због неумешности свога пуномоћника — стављен пред срвешни чин, који је апсолутно не поправљив. Наш посланик у Бечу, Ланчински, јавио је Петрограду: „Са неописаном тугом принуђен сам јавити, да

генерал Најберг, а који су тако дуго држави у тајности, завршили рђаво и тако нечуveno, да је добра савезничка верност повређена, као и част овдашњег двора, а репутација оружја ногама изгажена.“ Као што се види, у Бечу су наши разумели колико је бестидности било у мисији Најберговој...

Трећа појава Аустријанаца била је у септембру 1789. године. Фелдмаршал Лаудан одржао се у тврђави близу две године, али је затим био принуђен да оде из Београда.

На Београду као да лежи неко проклетство за Аустријанце. Када би се написала историја свих издаја, гажења заклетви, преступа и подвала које је Аустрија вршила у току 250 година, да би само ставала своју тешку руку на слободни српски град — то би била мрачна и узбудљива трагедија, у којој би се о палиму првенства борили не само Најберг и Форгач.

Разуме се, у мађарском Магнатском Дому нико није могао протестовати у тренутку када његов председник узима слободу реби, да појава аустријске заставе на бедемима Београда обележава појму победу „светског моралног чувства“. Али, на срећу, историја не спава: историја ове записује и мишта не заборавља.

Када буде наступио даји за непристрасну оцену догађаја — тада ће се реч мађарског магната цитирати као један од најбољих примера оне динемериости која се може јавити у доба међународних сукоба.

Морално чувство биће за-

довољено тек онда када слободни и слободољубиви српски народ буде дефинитивно ослобођен од мрачњачких настрага свог западног суседа. Београд је поново заузела војска српског краља: четврто бављење Аустријанаца у Београду трајало је свега дванаест дана. Даје Бог, да то буде последње!

Живео слободни и независни српски народ!

„Новоја Времја.“

Српско и италијанско питање

— Талијани морају против Аустрије. —

Франческо Бианко, сарадник „Трибуна“, држао је у „Виа Орса“ пред многобројном публиком, конференцију о српском националном питању и интересима Италије. Говорник је најпре изложио, да је српско национално питање једно питање које ће се на крају овога општег рата морати дефинитивно решити и чијим решењем је Италија огромно заинтересована.

Српско национално питање — које са нашег италијанског гледишта није балканско, ако у њему не гледамо проблем равнотеже и утакмицу међу балканским државама — мораће се решити на два начина; разуме се, увек према нашем гледишту, и то: „позитивно“, или „негативно“. Под позитивним решењем ми Италијани морамо разумевати: тражење потпуне независности целога српског народа, које ће потпомагати италијанску акцију, на супрот оним е-

ментима, који би могли изазвати и поставити другу сопствену, противну нашим интересима.

Негативно пак решење било би: кад би се на нашим грађанцима северо-источним и на Јадранском Мору, створила нова политичка консталација, у којој би, Србија с једне стране, Угарска с друге, и оне покрајине, које би успеле да их не абсорбује ни Русија ни Немачка — с треће стране, сачињавале велики политички комплекс на северу Јадран-

скога Мора — нови и прави триализам, што би представљало страховиту опасност нашеј егзистенцији, или бар спокоју наше отаџбине.

И зато, што је српско питање интимно везано за судбину — Аустро-угарије, ми Италијани (ако мислимо учествовати у решењу тога питања према нашим интересима) морамо узети положај против Аустрије.

Конференција је саслушала врло пажљиво, и говорнику су аплаудирали.

С. М. Бојанић

Борба

Плотуни грме силно — свирају зрна;
Певајућ посмртну песму, при заходу сунца. —
Топови ричу — гроњу митраљези —
Танани пушака, стоји љута цика —
Вапај умирућих — писка рањеника.

Свирају шрапнели кишом од танади.
Убиственом ватром, засипају груди.
Преријена земља челиком и гвожђем
Цео јој се плато из темеља љуља.
Крв потоком тече, усирена црна.

Ал' кренуше напред српски легиони
Зацкташе славне брзометке њине
Венцем лаворике два пут окићене
И, јури се напред — само напред к' мети
Знај, душмане црни — тако Србин свети.

Праг колевке своје, отаџбине дачне
Шумадије славне, гнездо од јунака
Што их некад даде, — груда земље ове
Што падоше славно за слободу српства
Бесмртни им венац историја сплела.

Загрмеше тоши — затресе се гора
На врх брега чујеш — једно громко „Ура.“
Јевзорити краци — и потоци крви
Утонуше немо у мрак пре ноћи
Ко ће од нас сутра — на пут вечни похи.

Свете жртве

Пали хероји за величину и
своју отаџбине.

Страхиња Дакић, пешад. мајор. Погинуо у боју са не- пријатељем.

Милан Вељковић, пешад. мајор, умро од задобивених рана.

Светозар К. Костић, Љубомир Стојковић, Младен Повременић, Исаило А. Петровић, резервни пешад. кап. погинули.

Божидар Кренцер, умро 28 окт. у Ваљеву.

Спасоје М. Панић, Танасије В. Поповић, Чедомир М. Јеремић, резервни поручници погинули су.

Петар М. Вуксановић, пешад. поручник, погинуо.

Миленко М. Живковић, Урош М. Спирин и Василије Ђорђевић резервни пешадији, поручници погинули су.

Борђе М. Милојковић, арт. резервни поруч. погинуо.

Војислав Михаљић, пешад. резерв. поруч. умро од задобивених рана.

Милан Мартиновић пешад. поруч. погинуо.

Чедомир М. Новаковић и Мијутин М. Спасеновић по ручници погинули су.

Михајло Раносовић, Љубисав Урошевић и Никола Ђерасимовић, пешад. п.поруч. погинули су.

Бугарске лажи

СОФИЈА, 19 дец.

Лист „Зарја“ каже да је пре неколико дана била код г. Пашића делегација састављена од представника свих партија које су данас заступљене у влади па му је изјавила да су све странке у Србији противне јачању Бугарске на рачун српске територије па ма какве да су опасности с којима се говори у последње време. Делегација је нагласила да српска влада треба да изјави у Петрограду; да руска влада треба да престане са својим предзозима Србији за територијалне уступке Бугарској, што би наравно било у интересу српско-бугарског споразума. Делегација је завршила своју мисију код Пашића овим речима:

„Русија треба да се изјасни јасно и категорично кога претпоставља: Србију или Бугарску.“

Примедба Принсира а. Сапоштили смо горњу вест из Софије који је сем „Зарја“ објавила и „Камбана“ наведећи да јој је извор турски лист „Танан.“

Овлашћени смо да изјавимо, да је ово саопштење о некаквој делегацији, која је била код г. Пашића као и све остало што је са овим предметом у вези од почетка до краја измишљена.

Поручнице за књижару М. Живковића и Комп. могу се слати сваког дана.

Седим у угодној собици, топлој и чистој. Домаћин је војни обвезник као и сам што

сам, ала је дошао на осуство, и он нам је уступио ову красно-удешену собицу. Ја сам овде у селу, у батаљону у коме су скоро све сами београђани. Сад смо у пуковској резерви у једном селу.

Ту вам је Татомир Петровићевић београдски већен трговац, па вам је ту Витомир Симић — Милисав Радосављевић — ћурчија, иначе у војсци поручник. Онда вам се нижу све познате београдске личности: мој командир Мита, уча. Он истина није београђанин, али је познат свим виђенијим људима из Београда па се готово сродио с њима толико да га сви сматрају за београдског „житеља“.

Не би било лепо да не поменем нашег одличног старешину и јувака са Варовнице команданте — капетана Недељка Андрића који је за време најжешће борбе показао чуда од старешанске мудрости и самопожртвовања. И још пуно таквих људи имао бих да поменем овде, али се бојим да се не удаљим од главне ствари.

Дакле седим у угодној собици и размишљам о минулим даним.

У овако склонитом и топлом собичку може се и размишљати, али у оном блату, у оним рововима где вам свира куршум око ушију као пеље, бога ми неда се размишљати. А морам вам признати да је ово прва ноћ у којој сам више главе видeo „штукатор“ — и то после пуних пет месеца.

Дакле сео сам и размишљам о оним вечерима кад не имајмо борбе, већ се пређамо крај огњишта и третирамо догађаје, сваки на свој начин.

Света данас дође да се пре- гледа и да се прими у болници на лечење. Овај број болесника павећан је и са њим ратом, јер многи траже да се приме на лечење што немају средстава за живот.

Доктори г. г. Панић и Стојијијевић, морају свак дневно да врше преглед новопријављених болесника којих има много, морају да обилазе сва одељења болница, а као круна тога најтежег послана, они су оптерећени са по две или три дужности. Г. Панић мора свакодневно да буде у општинској амбуланти, и кад га неко од тежих болесника позве кући, хтео не хтео мора да иде, јер би се иначе казало неће да дође. Тако је исто и са г. Стојијијевићем.

И нико неће да помисли да ли ови људи имају физичке могућности зато. Треба ући у чекаоницу Опште Државне Болнице па видети, колико

ратној нози и дању и ноћу су на дужности, за њих нема одмора па баш зато и истичем њихову оданост и савесност у вршењу ове тешке дужности, потребно је да се наш свет, колико толико с тим упозна.

Економ Опште Државне Болнице симпатичан г. Јоца Стефановић, представља душу ове наше болнице. Болесници су га назвали болесничком мајком. Поред своје редовне дужности, да пази на домазлук и економску страну ове наше куће, као и на административу он свакодневно има масу сиротих и изнемоглих породица, које он, у колико му могућност допушта, подкрепљује храном. Оно што би претекло од хране он то раздаје овим сиротим породицама. И за то што је овај човек до крајности савестан и што чини неизмерне услуге нашој сиротињи, не могу да

пропустим, да гу племенитост овим путем не истакнем.

У писарници, ту ради познати и симпатични „Чика Никола“ он представља правог домаћина ове куће, оно што се случајно прође испод ковтреље г. Стефановића, то он преузима да ради.

Довољно је да г. Стефановић само погледом да знак, Чика Никола већ зна шта треба да ради. По цео дан и целу ноћ ове људи се немачу из Болзића. И благодарећи тој њиховој енергији и савести никад се нико из ове болнице није ложио...

Тако је и са осталим болничким особљем. Напр. у кухињи ту је командант позната „тетка Тина“. Оно чисто по- суђе и казани, на којима се човек може огледати, показују с колико воље овај човек до крајности савестан и што чини неизмерне услуге нашој сиротињи, не могу да

Крај огњишта

— Милан Јовановић —

Положај, 20 XII. 914. г.

— Ама људи, ја се никако не могу научити, вели Пера Коморија, што чвабе чим нас виде, одмах окрепу леђа.

И Пера дохвати један угарац који д гореваше и очекивање одговор на питање.

— Е, мој Перо, боје се они тебе ко живе ватре, јер како си дугаљија неби томе Вранцу, како ли се зове тај њихов цар, више требало неће да се наднесеш само над њега, па одмах да испусти своју швапску душу, — Ове речи које је изговорио Илија Коморија, као да уредише Перу.

Он се испрси као стари борац.

— Шта ти мислаш? Ја и јесам страшан за Чвабу, а ти? Гледам те пре неки дан кад смо се тукли са Чвабом на Ковијони. Пушке припуштају с њине стране а ти с твојим коњем па ајдец на другу страну.

— Није него да са муницијом идем на ватру. Ево, и нека кажу ови људи, да ли би они за време борбе с коњем пуним муниције јурили у пропаст.

— Ја неби — одговори брач Конфине, стари шаљивција — ја бих право у Београд.

Сви се наслеђају томе. Пера се дјеше и шмурну негде у мрак, а Илија се накашља церекајући се пакосно.

Глиши кафенија-Младеновићан већ је одавно био захрао крај огњишта. Њега ништа није интересовало причање о борбама. Пошто није служио војску а до сад и наје био у рату, то је мало што о њему и знао.

Посматрајући и слушајући све досетеље коморијске, која су безбрјжно седели крај огњишта, сетих се ужасног дана када смо имали борбу на Варовници — 26. Новембра —

Тога дана се је показао наш батаљон достојан Српског Пијемонта — престони-

ФЕЉТОН

У Општој Државној

Болници

Писали смо толико пута шта се ради по нашим резервним болницама у унутрашњости. За поједине болнице писало се по неколико пута, а за ову нашу Палалулску Болницу нисмо готово никад ништа писали јер нам изгледа, да је она некако пасторче наше. А после тога, тамо има људи који о свакој ситници воде рачуна па нам није било ни потребно да и на њу скрећемо нарочиту пажњу.

Међутим у овој болници је служба врло тешка из два разлога. Први је разлог тај што сваки болесник који ту дође да је болничко особље- ћено и да мора да слуша

свакога, управо да подноси и се незгоде које се у обичном жivotу не подносе. А други је разлог тај што сваки своји на становишту да у Државној Болници, може да грди и лекаре и све што је ту па ипак му се мора уклати услуга и помоћ. Нико неће да зна за стање у коме се данас Општа Државна Болница налази. Данас већ није могуће имати све оне удобности као у нормалним приликама, данас се не може имати оних медикамената којима је раније та болница располагала, данас није могућно имати онја број лекара који смо раније имали, све је то упућено на бојиште у унутрашњости наше земље.

Па ипак сваки с правом тражи да му се учини по вољи не питајући да ли има могућности зато. Треба ући у чекаоницу Опште Државне Болнице па видети, колико

света данас дође да се пре- гледа и да се прими у болници на лечење. Овај број болесника павећан је и са њим ратом, јер многи траже да се приме на лечење што немају оделења болница, а као круна тога најтежег послана, они су оптерећени са по две или три дужности. Г. Панић мора свакодневно да буде у општинској амбуланти, и кад га неко од теж

цеваског Српства — наше дичног Београда.

Водила се крвава, очајна борба. На целом фронту који смо заузимали према противнику — био је распоређен наш батаљон.

Не може човек ни замислiti да они старци који су до јуче ишли погурени и сетија лица, изнемогли од дугих маршеви и ратних штраца. да ти старци од 45 до 50 год. могу бити такви јунаци, да издрже тако одважно оне страховите нападе Маџара и Шваба који се беху устремили на њих као хијене на свој пљен.

Треба само човек да се сете сне херојске борбе наше чете која је дивовском с. агом дочекала противника и нехтеше до стукнути назад чак ни онда, кад им је претила највећа опасност да буду заробљени.

Они су храбро — неустрашимо бранили свој ров све донде, док десет пута надмочнији непријатељ није јурнуо на њих и опколио тако густом масом војника, да је нашим лазовима спас био не могућ.

Ватра пуцкараше на зажареном огњишту и ја се још више предадох сањаријама. Бати војник! Зар то није идеално, зар није то највећа благодет кад човек брани своју грудву земље од најезде ситничара и Татарске хорде.

Замислиг себе у својој удобној кући, међу децијом и својом чељади. Пуни горби, пашњаци — воћњаци — ливадске њиве, и све то сад одједанпут да изгубите само зато, што се једном дивљем племену прохтelo да вам све то уништи и забрише ја земље.

Све ми је то синуло у памети. Онда се један мај сетих приче коју ми причаше Тигомир Петронијевић.

— Знаете ли, говораше ми он, кад су ме Маџари заробили са мојом четом, ништа нисам могао да мислим. Не знам како, али кад сам видео да су нас са свих страна опколили, ја сам побацо све што сам на себи имао. Затим сам се сјурио низ једну јаругу, отео се тако рећи од

саме смрти, докотрљао се на нашу страну међу своје и — био сам спашен. Нисам се бојао смрти од противника али жеља да се и даље светим, да и даље живим и сатирем те отмишаре и некултурне борце, дала ми је снаге да се спасем.

Не знам докле бах се сећао тих угодних ала тугаљивих успомена, да ме не тржи глас мого командира Миге Стојановића, кога иначе зову „учач“ јер је у грађанству учитељ. — Место које сам у маслима заузимао крај огњишта, зелена дугачки сто за којим сам седео и на коме се пуштила топла чорба спремљена за вечеру.

И за време вечере чећеш сам се сећао оних шаљивих досетака — које сам слушао крај огњишта, међу врлиим борцима — Београђанима, с којима сам за време ових светих догађаја доста опасних дана провео.

СКИЦЕ

Главни и споредни председник

Дъга поштанска службеника иду улицом и јављају се један другоме што насу добили осуство за празник. Док те их на један пут срести један трени чиновник па ће им рећи:

— Шта се томе чудите и вртите. Зар ви не знаете да наша општина има два председника: главног и споредног. Главни је г. Магдић од њега тражите да вас претежира.

Рашка пошта

Милану Јовановићу

Положај

Јави се чећеш са дописима, пошљи онако кјо и овај до-пис. Избегавај писање имена водника командира или ко-манданта, јер нам цензура брише. У крајњем случају умећи само име без презиме.

Поздравља Д. Моли се Д. најло Алшеш обвезник VII. пук I. позива да се јави својој кући да ли је жив и здрав.

баш тако лака ствар. Јело мора бити укусно и добро, јер подлеже строгом прегледу.

Чака Јанко тај командир профјант колоне, снабдева

кујну свим могућим животним

намирацима. И сваки то трајки тазег леба.

Тетка Стојана она је командир женског одељења а помоћник јој је госпа Драга звана „кафа“, јер много пије кафе. Ту је тек права мука. Изиди на крај са 10 женских њивоје много је теже него ли споразумети се са 400 људи. Прохтева женских болесника су куд и камо тежи од мушких јесла. Ја мислим да тетка Стојана мора и ноћу кад спава да се преслишава у сну како ће да задовољи своје болеснике.

Гаде из осмог одељења. То је опет командант умно оболелих. Овај човек мора да се бори са лудацима. Њихове жеље задовољити то је нај-

такође моли се Моша Алшеш обвезник VII. пук I. позива допуне да се и он јави својој кући.

Игњат Кирхиер извештава своје пријатеље и познанике да се налази као рањеник у Нишкој Окружној Болници, соба број 5.

Остале у Београду

Ђока Андрејевић столар са женом. Син му благовремено утекао.

Јелена Васиљевић, удова са ћерком Олгом.

Дамњан Димитријевић, трговац, са супругом и снајом. Најстаријег му сина одвели. Средњи и најмлађи налазе се на војној дужности.

Стеван Јовановић трг.

Наредба

Сви младићи, рођени у Београду 1895. год. позивају се да одмах а најдаље до 23 тек. мес. представу Суду општине Београдске (зграда основне школе у Макензијевој улици) ради саопштења хитне војне наредбе.

Они младићи, који се сада налазе изван Београда имају се до означеног дана пријавити овом Суду писменом пријавом у којој ће назначити где се налазе и чиме се занимају (тачну адресу) како би им се наредба тамо доставила.

Ко се не одазове овој наредби биће предат Војном Суду на осуду.

Одсуда општине Београдске В. Бр. 3134 — 18 Децембра 1914. год. у Београду.

на заузимању око наше са-ротиње.

У Женеви у Швајцарској установљена је међунродна информациона агенција за ратне заробљенике и интернира-на лица. Адреса је ове агенције: Agence internationale de renseignements pour les prisonniers de guerre et les internés. Genève. (Suisse). На основу тач 4 чл. 11 опште поштанске конвенције, кореспонденција заробљеника или итерниран. лица предата пошти непосредно или преко извештајних бироа, ослобођена су плаћања поштанских такса.

Пратилаца на „Стражу“ стаје један динар месечно.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Квартовима и Комесарима

Београдска Полиција про-писала је овај ценовник за продају животних намирница:

1. говеђе месо 1 килогр. 1·20 дин.

2. телеће месо 1·40 д.

3. свињско месо, 1·30 д.

4. пресна сланина 1 кил.

1·30 дин.

5. сува сланина 1 килогр.

1·80 дин.

6. мач 1 кил. 1·60 дин.

7. сало 1 кил. 1·60 дин.

8. хлеб 1 кил. 0·35 д.

9. пасуљ 1 кил. 0·25 д.

10. пројино брашно 1 кил.

0·20 дин.

11. пшенично прно брашно 1 кил. 0·25 дин.

12. црни лук 1 кил. 0·30 д.

13. кромпир 1 кил. 0·15 д.

14. купус пресан 100 гла-вица 12·00 дин.

15. купус кисео 1 главица 0·25 дин.

16. купус рибанац 1 кгр. 0·30 дин.

17. шећер, кафа, петроле-ум, палидрвца, пиринач, зеј-тин, с џ и остала колонија-лна роба има се продавати по ценама, које су биле пре објаве мобилизације све дотле док се роба не буде набављала под садајим праликама.

Сви продавци животних и а-мирница и колонијалне робе са сталним радњама морају ову таксу држати на видном месту у својим радњама.

Ко противно поступи биће

према § 326 Крив. Закона

каждњен од 10—150 дипара

или од 1—20 дана затвора.

■ Ова ће наредба важити по истеку 24 часа по њеном обнародовању.

Нови официри

Последњим указом Њ. В. Престолонаследника Александра произведени су учин потпоручници: пређашњи наредник Стојан Дикић и резервни пешадиски наредник Витомар К. Мајовић.

Пензионисан

Пешадиски пуковник Илија М. Петровић, пензионисао је.

Брање за Београд

Јуче је ст. гла у Београд и друга партија брања за ме-шаве хлеба и раздата мал-продавцима у циљу продаје.

Апотекарски помоћник

Тражи место у унутрашњо-стим може ступити одмах под добром платом. Јавити преко уредништва овог листа.

† Неша Томић

бив. тргов. преминуо је 21 овог мес. после дужег боловања. Са-храна ће бити данас 22 ов. м. у 2 часа по подне из капеле на Новом Гробљу,

Ожалошћена породица

Сви ревизори „Стра-же“ из унутрашњости треба одмах да изми-ре обратун за прошли месец (од 1 до 17 новембра) и да изплате ранија своја дуговања

АРМАН.

КЊЕРИ ГРЕХА И ПОРОКА

Први корак у порок

ГЛАВА III

Историја се понавља

Дуго су обое ћутали. Нај-зад после дужег ћутања рећи ће Нулић: „Госпођице, ви не можете замислити како ме је ова несреща изненадила. По-сле онако свечаног вечера, после свега онога ја, ја сто-јим запањен и неумем да се нађем у ситуацији.

— Госпођице, бол који вас је снашао велика је и ја сум-њам да ћу моћи, управо да ћу имати речи да ублажим ваш чревелики бол. Али ипак, приберите се. Сами сте оста-ли, немам никога на кога би се ослонили. Ја госпођице, ево, нудим вам своје услуге.

Невенка је ћутала и полу-отвореним очима гледала кроз прозор у собу, у локви крви, у којој је до мало пре лежа-ла њена мама. Наједном са-њених од бола плавих усана оте се болан узвик: „Мамице, слатка моја мамице! Са ру-кама задењеним у белим као снег ручицама, она је горко јејала.

Тренутак је био тужан, и Нулић ма колико да је био покварен, није могао а да не пусти неколико суза. Бол и

несрећа овог девојчета дир-нули су његово окорело срце и за тренутак он је забора-вио на своје гнусне и гадне планове и беше обузет искре-ним саучешћем.

Најзад прибрала се колико је то било могуће. Покушала је да каже нешто али су јој речи на уснама изумрле. Ну-лић је могао само да разуме: где је г. Јовановић? — Ту-жан поглед, који је јадно де-војче бацјо истовремено на врате био је знак сине љубави према Јовановићу. Нулић је пребледео као крпа и мо-гао је само да рекне: не знам, како смо се синоћ растали нисмо се више састајали.

Настала је

Извештавамо родбину, пријатеље и познавнике дај је наша добра и никада незаборављена супруга, иако и баба.

Дека Ј. Јелушићка

20 орошлога месеца после че вородневнога тешкога путовања као бегуница, преминула па нишкој станици у Нишу и сахрањена на нишкоме гробљу.

Уједно извештавамо да ћемо 29. ов. м. у 10 часова на гробу давати четрдесето дневни помен. Моле се сродници и пријатељи да овом с тужном помену пријеструју.

Ожалошћени: супруг Тадаја, кћери Јелена и Даника, зет Љубинко Милијашевић; унука; Нада Зага, Вера, Душан, Љубинка, Вожа и остала фамилија.

3—3

Извештавамо родбину пријатеље да је наша добра и никада незаборављена супруга и мати

† Мила (Милка) В. Марковић

рођена Јојкић

13. овог мес. после тешког боловања преминула у Болечу и сахрањена у болечко гробље.

Ожалошћени: супруг, Воја Марковић парох винчански и свештеник коњичке дивизије; син, Милован, гимнастист и остала родбина.

15. децембра 1914. год.

село Болеч

3—4

Црвени Крст

моли за поклоне: новаца, душека, гаћа, чарапе, сламарина, кошуља, јоргана, јастука, поњава, ћилића, шареница, пешкира, марама, назувице, опанака, ципела, запуња, канула и посуђа.

„Страж“ прими оглас!

Кодонијадна деликатесна радња

„Гранд Пасаж“

Отворена је и има увек свежу робу

2—13—196

ЧУВЕНИ СА ЈЕВ-
ТИНОЋОМ И БО-
ГАТИМ ИЗБОРОМ
НОВИ
МОДЕ САЛОН

ЖЕНСКИХ ШЕШИРА и разних материјала

ЗА НАСТУПАЈУЋЕ

Светле празнике

Која је рад да пије чисто бело Смедеревско вино из Смедерева може се обратити у Студеничкој улици бр. 25 а и на Чубури Шуматовачка улица на имењу Петра Илића сваког дана од 10—12 сата пре и од 2—4 по подне.

305 2—3

Кантар

Кантар

ВАГЕ

Најбољи су из радње

Јелице Грујића

Јаворска ул. бр. 7

Врше се оправке свију жерила

5—10—255

Кантар

ВАГЕ

почео продају колекција добивених за ову сезону. Модискињама знатан радат. Оправке врши по спуштенoj ценi. Стан у дворишту Краља Милана улица бр. 120, идући „Славији“ — у сопственој куни.

С. М. ЛАЗАРЕВИЋ

—11—

Эве ПИСАЋЕ МАШИНЕ ЈЕДАН А-
МЕРИКАНСКИ СТО које има
на продају, нека јави уредни-
ству овога листа.

—6—

Карбида

има у довољној количини радња

Никола Јовановић

Стари Телеграф 301 2—3

Српска фабрика Стакла

у Параћину

Има на стоваришту све врсте простог и фаног стакла за домаћу потребу, а тако исто и ме-дицинског за апотеке

403

5 5

„Монитор“

У слици и речи
може се добити код „Страже“

Ужицик производа и других
ДЕЛИКАТЕСА

препоручује радња

ЈОВАНКЕ ГРУЈИЋ

Сремска улица до кафана
„Мали Војник“

Нарочито препоручујеувек сваког
печенја, кобасица, ементалер, сал-
фаде, дебрецинера, шунке, сла-
зине, сира (кашкаваља), српског
сира, из нових крајева. Такође
има довољну количину природ-
ног вина и ракије. Цене су со-
лидне, а услуга у свему брза и
тачна.

110 —11—

Шлеског угља

првог квртитета
динара 7.50 сто
килограма са

подваза. Може се добити на стоваришту Срп-
ске Банке. Стовариште је на Сави (Бара Ве-
неција) Новац се полаже код Српске Банке преко
пута гвожђарског радње Ранка Гојевца на Сави.

6—10

УГЉА Шлеског 1-ве врсте

УГЉА Костолачког дрвеног

продаје по врло умереној ценi,

СРПСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

Новац и поручбиве прима се у радњи Спире Ми-
лошевића и Комп. до Народне Банке.

298

4—10

ШТАМПАРИЈА Драг. Грегорића и друга

БЕОГРАД

Космајска улица бр. 22.

БЕОГРАД

Препоручује се поштованом грађанству за израду сваковрсног штампарског послакао: часописа, циркулара, вињета, свадбених позивница, вереничних карти, посмртних листа

Штампарија је складбенка са најжедрвијим хобим словима, шарама и ликојама.

Штампарија је складбенка са четири штампарске машине и две СЕЦ машине за слагање, да би могла сваки посао израдити на потпуно задовољство пошт. поје мештерије.

Израда је чиста и брза, — Цена умерена.

52